

Wymagania edukacyjne na oceny śródroczną i roczną z historii - klasa 5

Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
<ul style="list-style-type: none"> - Wie gdzie znajduje się kolebka ludzkości - Zna pojęcie prehistoria 	<ul style="list-style-type: none"> - Wymienia epoki w okresie prehistorii - Wie czym były pięściaki 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie ludzi pierwotnych - wyjaśnia znaczenie nabycia umiejętności krzesania ognia 	<ul style="list-style-type: none"> - Porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej - charakteryzuje kierunki ewolucji człowieka
<ul style="list-style-type: none"> - Wymienia starożytne cywilizacje i sytuuje je nad wielkimi rzekami - Wskazuje na mapie Rzym i Grecję - umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - Wie kiedy powstały pierwsze cywilizacje - Wymienia najważniejszych bogów olimpijskich - Rozumie pojęcia demokracja ateńska i republika - Wskazuje na mapie kierunki rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia osiągnięcia cywilizacji Starożytnego Wschodu - Charakteryzuje strukturę społeczeństwa - Przedstawia system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie - Opisuje rozwój imperium rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę wielkich rzek w rozwoju rolnictwa, handlu i komunikacji - tłumaczy, w jaki sposób powstawały pierwsze państwa - Charakteryzuje największe osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego - Podaje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia różnicę między politeizmem i monoteizmem - Wyjaśnia przyczyny prześladowania pierwszych chrześcijan - podaje przykłady wpływu dokonań starożytnych Greków i Rzymian na współczesną kulturę i naukę
<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Konstantynopol - Rozumie pojęcie Islam 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie: Konstantynopol, granice cesarstwa bizantyjskiego w czasach Justyniana I Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie - podaje przyczyny i skutki upadku cesarstwa bizantyjskiego - zaznacza na osi czasu datę upadku Konstantynopola – 1453 r - omawia dokonania Justyniana I Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - Omawia osiągnięcia kultury bizantyjskiej - wyjaśnia, w jaki sposób położenie geograficzne wpłynęło na bogactwo Konstantynopola 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaki wpływ na chrześcijaństwo miał podział Rzymu na część zachodnią i wschodnią

<ul style="list-style-type: none"> - Wskazuje na mapie państwo Franków - przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>prawosławie, ekskomunika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazuje na mapie państwa , które powstały w Europie po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego - poprawnie posługuje się terminami: <i>dogmaty, schizma, patriarcha, prawosławie, ekskomunika, inwestytura, synod, konkordat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakteryzuje przyczyny i skutki krucjat - przedstawia przebieg sporu pomiędzy cesarzem a papieżem w XI w. - przedstawia postanowienia konkordatu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postanowienia traktatu w Verdun oraz jego skutki - opisuje relacje między papieżem a cesarstwem - przedstawia zakony templariuszy, joannitów i Krzyżaków oraz ich zadania - opisuje skutki wypraw krzyżowych 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego Karol Wielki jest jednym z patronów zjednoczonej Europy - Wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku - ocenia rolę krucjat w kształtowaniu się relacji między chrześcijanami a muzułmanami
<ul style="list-style-type: none"> - Wymienia stany społeczne - Wie czym zajmowały się poszczególne stany społeczne - Na ilustracji wskazuje budowle romańskie i gotyckie - zna pojęcia: lokacja, trójpolówka 	<ul style="list-style-type: none"> - Zna pojęcie drabina feudalna - Opisuje życie na wsi i w mieście - opisuje różne role, jakie odgrywali duchowni w społeczeństwie średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia instytucję systemu lennego - Opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego - wyjaśnia, na czym polegały lokacje miast i wsi - przedstawia organy samorządu miejskiego - charakteryzuje różne grupy społeczne mieszczan - wyjaśnia, na czym polegała trójpolówka 	<ul style="list-style-type: none"> - Porównuje kulturę rycerską i miejską - Wskazuje na różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim - Wjaśnia, które stany były uprzywilejowane 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia rolę kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego

<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, skąd pochodzi nazwa „Polska” - Wie kiedy powstało państwo pierwszych Piątów i wskazuje je na mapie - Zna datę chrztu Polski (966) - Wie kto był pierwszym królem Polski - Wie kim był Kazimierz Odnowiciel - Zna pojęcia: senior, gród, podgrodzie - przedstawia wygląd i budowę 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasługi Mieszka I i Dobrawy - wskazuje na mapie: Gniezno, Poznań, Wielkopolskę, granice państwa Mieszka I - wskazuje na mapie: granice państwa Bolesława Chrobrego na początku jego panowania oraz ziemie przez niego podbite - wyjaśnia, dlaczego księcia Kazimierza nazwano „Odnowicielem” - Wskazuje na mapie terytorium Polski w czasach Bolesława Krzywoustego - charakteryzuje grupy ludności w państwie wczesnopiastowskim 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I - wyjaśnia skutki chrztu Mieszka I - opisuje stosunki Mieszka I z sąsiadami - Przedstawia rozwój państwa Bolesława Chrobrego - przedstawia przyczyny i skutki kryzysu państwa polskiego - charakteryzuje rządy Bolesława Śmiałego - Przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego - Opisuje społeczeństwo średniowieczne 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia twierdzenie, że przyjęcie chrztu przez Mieszka I należało do najważniejszych wydarzeń w dziejach Polski - wyjaśnia znaczenie utworzenia niezależnego Kościoła w państwie polskim - wyjaśnia przyczyny i skutki sporu króla z biskupem Stanisławem - Opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim - wyjaśnia zasadę senioratu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia bilans korzyści, jakie mogło przynieść Mieszkowi I przyjęcie chrztu lub pozostanie przy wierzeniach pogańskich - Ocenia politykę Bolesława Chrobrego - wyjaśnia znaczenie dostępu państwa do morza - ocenia szanse i zagrożenia wynikające z wprowadzenia zasady senioratu
<p>posługuje się terminami: <i>rozbicie dzielnicowe, dzielnica senioralna, Tatarzy, lokacja wie</i> jaką rolę w <i>zjednoczeniu państwa Polskiego odegrał Władysław Łokietek</i></p>	<p>wskazuje na mapie: podział państwa na różne dzielnice oraz ziemie utracone w okresie rozbicia dzielnicowego</p> <p>Wie kiedy nastąpiło rozbicie dzielnicowe</p> <p>Wie kiedy nastąpił najazd Tatarów i sprowadzenie Krzyżaków do Polski</p>	<p>Opisuje przyczyny i skutki rozbicia dzielnicowego</p> <p>opisuje okoliczności sprowadzenia zakonu krzyżackiego do Polski oraz konsekwencje tego wydarzenia</p> <p>opisuje kolonizację na ziemiach polskich</p>	<p>Charakteryzuje proces zjednoczenia państwa Polskiego w XIII i XIV wieku</p> <p>Opisuje rolę Kościoła w zjednoczeniu państwa polskiego</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Wie daczego Kazimierz otrzymał przydomek Wielki - Rozumie pojęcia: , akademia, unia, szlachta, sejm walny - Wie z kim Polska toczyła wojny w XIV i XV wieku 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>uniwersytet, Orle Gniazda, Akademia Krakowska, monarchia stanowa</i> – wskazuje na mapie: granice monarchii Kazimierza Wielkiego i ziemie włączone do Polski przez tego władcę – zaznacza na osi czasu daty: 1333 r., 1343 r., 1364 r 1410, 1466 - przedstawia sejm walny i jego skład 	<ul style="list-style-type: none"> - – charakteryzuje reformy Kazimierza Wielkiego - – wyjaśnia, w jaki sposób Kazimierz dbał o obronność państwa - Opisuje rozwój terytorialny państwa w XIV i XV wieku - Opisuje związki Polski z Węgrami - Charakteryzuje dokonania Jagiellonów w polityce wewnętrznej i zagranicznej - wyjaśnia, w jaki sposób szlachta uzyskała wpływ na sprawowanie rządów w Polsce - przedstawia najważniejsze przywileje szlacheckie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki za najważniejsze uznał reformy wewnętrzne państwa – tłumaczy, jakie znaczenie miało założenie Akademii Krakowskiej - wyjaśnia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej - tłumaczy różnice między monarchią patrymonialną a stanową 	<ul style="list-style-type: none"> - Analizuje i ocenia panowane Kazimierza Wielkiego - przedstawia cele oraz konsekwencje układu dynastycznego zawartego przez Kazimierza Wielkiego z Węgrami - ocenia zawarcie unii z Litwą - ocenia, jakie szanse i jakie zagrożenie niesło za sobą zwiększenie wpływu szlachty na władzę
---	---	---	--	--